

Ese de trei ori în săptămâna: Mercuri - a, Veneri - a și Duminică - a, cindu o colă înțigă, cindu numai diumatate, adica după momentul impregnărilor.

Pretul de prenumeritare:

pentru Austria:	8 fl. v. s.
diumatate de anu	4 n. n.
patraru	2 n. n.
pentru România și strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. s.
diumatate de anu	8 n. n.
patraru	4 n. n.

Viena 4/16 aprile 1868.

„Cancelariu imperial“ e titlu frumosu, salariu inca si mai grasu considerandu macrele noastre finantie, era autoritate forte mare cindu omului si-aducea a minte de dilele lui Metternich mai nante de cadere.

Inse caderea nu fu cu autoritate si lase dreptu invetiatura tranzitorilor ca se nu faca casii densulu caruia i se parau drumurile continentalui europeanu pre strime pentru a merge rapede.

Dominul Beust folosesce pre catu pote acesta invetiatura buna, feresce a cele ca si ie a dese direptiuni tocmai contrarie. De unde lui Metternich i trebuia o liniște adanca, repausu neincetatu in catu unii istoriografi afirma despre densulu ca se supera cindu si-aducea a minte ca stelele pre ceriu se misca si nu stau locului, cancelariul de astazi d. Beust e din contra omu rapede, sprințen, se misca neincetatu, si din faptele lui se vede ca repausului preferesce a sarí cu urd'a in Turd'a.

Dar liniștea adanca si miscamantul rapede, neci un'a neci alt'a nu convingu statelor cari totale vor se se misce dar numai incetu se potu misca, si aci e cauza ca activitatea lui Beust n'are rezultate destule.

Abiè ce se puse erasi pre tapetu cestiu Schleswigului de medianopte pe care Prusia nu se poate imparti cu Dania, si d. Beust delocu fu gata a imbiat pe Rusia ca in alianta se intrevina a impacă puterile certatorie. A grabitua dsa pe unu terenu ce nu-lu studiase de a junsu, caci — precum spunu foile slave — Rusia a respinsu pentru cuventulua si singura ar pota intreni cindu ar afla cu cale.

Acestu respunsu nu e complimentu pentru diplomatiia austriaca, inse si-are parechia intre patitele activitateli lui Beust, asiè d. e. „Journal des Débats“ aduce unu lungu articlu in care se descriu incordarile ce le-a facutu d. Beust pentru a infiintia o alianta franca-anglo-austriaca, dar Napoleon a respinsu de-

chiarandu ca nu voiesce a isolá pe — Prusia.

Minunatu e acestu respunsu lui Napoleon, dar mai neplacuta e treba cum de acele incordari ale lui Beust ajunsera in publicitate pentru a le cunoscere lumea ca au fostu indarui, si ce este inca si mai neplacutu ca — precum nispune „M. Pt.“ de asta — celu, ce a inspirat atinacu articolu din „J. d. D.“ este totu ambasadorul Prusiei la Paris, d. conte Goltz.

Daca politic'a esterna va merge potienindu totu astfelu, nu vom pota dice ca nu este sora dulce cu cea interna, carea dede pe slavi egemoniei nemilor, era pre noi ne dede egemoniei maganismului.

Diplomatia ar fi se fie.

Institutiunile cele mai frumose si mai salutarie pentru omenire, delocu ce vinu sub tutela si directiunea omenilor, fora de conscientia, se prefacu in totu atate preteste pentru a tiranisá popóralor. Nu esiste inca neci-unu adeveru in deplin'a lui virginitate, pe care omulu cu cugetul pecatosu se nu fie cutedat a-lu profaná, — fie acelu adeveru rostitu de Dieu, fie rostitu de moritori.

Vedem in istoria cum s'a tratatu chiar evangeli'a cea santa, data omului de mangaiare si incuragiare ca se nu i se franga speranta si credinta intr'unu venitoriu mai ferice de catu presintele ce se tavalesce in noroiulu foradelegilor. Chiar acesta invetiatura santa, modelu de amore si de tolerantia intre omeni si popora, servu de pretestu tiranilor, ca se confisce averi era pe posessori se-i arda cu focu pentru cuventulu c'ar fi eretici. Si s'a arsu omeni plini de pietate, parinti si medici ai seracilor si morbosilor, pe cari apoi totu beseric'a — cediendu sentimentului comunu — s'a vedi constrinsa a-i insiru intre santi.

Totu casii evangeli'a, asiè pati si dreptulu, dreptatea, patriotismul, adeverulu si cele latte virtuti divine. In totu

sau amestecatul apesatori popóralor, tote le-au schimositu, si conceptele loru le octroiau a supr'a popóralor. Pentru tote au croit apesatori forme, rubrice si pre cei ce nu credu in aceste forme ale loru, ii dechiara de criminali. Nu era dreptate, de catu numai ceea ce convenia apesatorului; nu era patriotismu de catu numai celu ce placea asprului stepanu, — cintia libera inse a spiretului unei natiuni nu se permitea, emanatiunea si desvoltarea naturala a conceptelor ei fusera crime daca nu satisfacau egoismul asupriorului. Dreptulu dura fuse a celui mai tare; si ce era dreptatea pentru apesatoru, nu era dreptatea pentru bietulu apesatu. In Anglia, patriotismul anglo i se radica statua; in Polonia, patriotismul polonu i se radica spendiutori.

Constitutiunile era se puna capetu acestei anomalii, acestui reu. Era se chiamă poporul intregu in legalitate dupa o măsura drépta, si judecatii lui infalibile se incredintieze institutiunile ce potu crea fericirea lui, se le incredintieze acestui unic tribunalu capace a le privehi si feri de caderea in degenerare. Dar omenii pecatosi gasira modulu a desfigurá si ideia constitutiunismului facendu nisice legi electorale prin a caror'a ciuru nu se poate stracora vointia si spresiunea adeverata a poporului. Asiè se face ca acelu reu, moderat putinu, se prolongesce din trecutu pana in prezinte. Asiè se precepem ca de ce ungurii pentru patriotii si natiunalistii loru au statue, pe cari li poti ceta biograf'a, inse noi daca cercamu biografia santilor martiri ai natiunalitati romaneschi, biografia lui Horia, Closca etc. trebuie s'o cautamu prin archivele tribunalelor criminale. Astazi chiar, amorea de natiunalitate ungurii pentru sine o numescu virtute si o remunera, inse pentru noi amorea catra natiunalitatea nostra — in adeveru n'au numit' o crima, nu potu densii cutedat s'o numesca astfelu, dar intrebam: carui romanu i-a inlesnit ungurii fericirea pentru ca este romanu si-si iubesc natiunalitatea sa?

Neci-unia, noi n'avemu cunoștința, se ni spuna cine scie. Din contra scim cu multi romani sunt favoriti pentru ca fora sfila se lapeda de natiunalitate, se desbraca de sentimentele strabune, — pre acestia ungurii ii numescu moderati, si li place a-i considera de adeveratii reprezentanti ai poporului.

Nu este mirare daca si diplomatia a patita casii cele latte institutiuni de cari atinseseram mai sus. Scopul diplomatiei, carele a predominat la infiintarea ei, era d'a apropiá popórale unele de altele prin feluri medilice si mai vertosu prin tratate, pentru a le conduce catra infratire. Era dura infratirea scopulu ei finalu. Totusi cu timpu diplomatia degenera in maestria d'a sparge fratieta inter popóra, d'a le imparechiá, d'a escăceră si in lantru si in afara, caci diplomatii nu mai sciau traful de catu din certa si credeau ca pacea Europei numai asiè se poate sustine daca popórale si-absorbă tota aptivitatea cu apesatori solidari in catu se nu mai aiba timpu a pune si actiunea la ordinea dilei.

Despre acesta institutiune dorim a vorbi aci ceva mai pre largu. Vom vedea ca ceea ce ar fi trebuit si ar fi foste fie in Austria o diplomatia, din nefericire n'a foste si pana acum nu este de catu o unelte.

Parintele acestei scoli fuse principale Metternich, care dupa ce ruina pre Napoleon celu Mare, direse pana la 1848 destinele Austriei, ma sub unele puncte de vedere s'ar pota dice destinele Europei.

Care fu rezultatul politicei lui, vediamu la 1848 candu popórale monarhie atiata prin o sistema neintrerupta erupsa in celu mai deplorabilu resboiu civil, unele in contr'a altor'a. Aceasta scola se caracteriza prin cuvintele: divide et impera (imparechiá si se-i poti supune) si: inter duos litigantes tertius gaudet (din certa aloru doi, dobandesc alu treile.) A dobandit u mai absolutismulu.

La 1848 fu dovéd'a destulu de chiera si de trista despre necapacitatea scolii

FOISIÓRA.

Privire scurta

a supra povestilor si traditiunilor poporale.

Deschidiendu paginile nescarui opu, ce tratéza cu de-amenzintulu despre originea si desvoltarea graduala a literaturii unui poporu, d. e. a Grecilor antici, apoi vedem, cumca primele produpte literare sunt de caracteru epicu (eroicu, enaratoriu) si liricu (sentimentali). Inse fiindu ca poesi'a lirica, ca efusul sentimentului subiectivu, nu se tiene de nescare etate seu epoca a unui poporu, ci remane produptiva den generatiune in generatiune, pana stinca, pana ce traesce natiunea respesiva, pentru aceea nu cade in sfer'a scopului despre carele vorbim.

Ivorulu si temeli'a poesiei epice sunt reminiscintele intemplarilor den trecutulu unei natiuni. Daca intemplarile (evinemintele) decursera, atatu de aproape de memori'a poporului, in catu sunt bine cunoscute d'impreuna cu timpulu, cu teritoriul si cu urditorii loru, atunci se numescu ele istorice. Cadiendu inse acelea intr'o etate atatu de departata de evalu in carele se afla o natiune, in catu nu se poate statoru cu acuratetă timpulu si causele loru,

dar urditorii si locurile preste cari se stracora sunt cunoscute, atunci se numescu traditiuni. In fine daca nu se scie neci timpulu, neci loculu, ci numai intemplarile si urditorii loru, cari in cea mai mare parte porta nume cu totulu necunoscute, atunci se numescu povesti (cuventulu: fabula are alta insemanța) sau basne poporale.

Evinemintele istorice au o valoare dupla, antau pentru ca sunt testimoniu (dovéda) vietii unui poporu, caci compunu istoria lui, era a doua fiindu ca presteaza si unu materialu poetico literariu, materialu pentru poesi'a epica. Evinemintele mai putinu istorice, precum si cele neistorice (traditiunile si povestile), desigur si ele in genere multu la istoria a gintilor, totusi au mai cu séma pretiu literariu.

Cantecele epice compuse de pre istoria pragmatica, de pre evinemintele cunoscute si documentate, au de o parte preferintia fatia cu cele mai putinu istorice seu neistorice, fiindu ca reprezinta din vieti'a poporului unu tablou, ale caruia chipuri sunt inca vie in memorie lui, si prin urmare i descreta unu interesu mai mare, o participare mai consciuta. Fiindu inse autorii cantecelor epice-istorice individi singurari, speciali, era nu geniul colectivu alu poporului intregu, pentru aceea si insusirile caracteristice ale eroilor marcate intr'însele sunt de unu pretiu mai multu specialu, fiindu ca sunt produptul inchipuintei individuale a postului.

Traditiunile inse dura mai cu séma

povestile poporale, cari nu se mai tienu de o epoca anumita, a carora origine este cu totulu necunoscuta, inse cari au trecutu in proprietatea geniului universal alu poporului, astfelu in catu numai poporul intregu se poate numi astazi autorulu loru, au in privint'a insusirilor caracteristice de ori si ce soiu unu pretiu mai mare de catu cele istorice. Poesiele poporului reprezinta unu tablou generalu alu spiretului seu. Din ele i poti vedea ca printre oglinda geniului seu creatoriu, aplecarile, nisuintele si aspiratiunile lui. Povestile romanilor, cele de caracteru eroicu romanticu, nefindu ele alta ceva, de catu reminiscintie istorice, intunecate in adeverul loru realu prin sutele de ani ce au trecutu preste densele, dateaza de buna séma den epocale marirei natiunale, din epocale vitejiei si ale gloriei strabune, cindu stramossi nostri si-mesurau bratiele invigatore ou ordene barbare ce-i incunjurau. Caci ce potu fi alta smea, uriasii si balaurii, cu cari se lupta eroii din povesci, de catu lupi'a strabunilor nostri cu barbarismulu crudu si infioritoriu?

Nu este lucru de mirat neci de cum, daca poporul nostru astazi vorbesce despre eroii povestilor sale, ca despre nisice fintele supranaturale atribuindu-le darul nasdravaniei (unu felu de atotu-potintia); caci bietulu popor cadiutu fiindu in slabitiune prin vitregia timpurilor si a imprejururilor sale nefericite, crede in nesciint'a sa, cumca faptele maretie, ce le implinesc eroii povestilor sale, bratiele strabuni-

loru sei, ar fi astazi cu nepotintia pentru densulu, ar fi numai minuni, si de aceea le si strapune intru imperiulu minunilor.

Inse, lasam-i poporului mangaerea acesta, ca so credea despre creatiunile spiretului seu cum va voi, pana ce va mai crede inca si pana ce le mai pastreaza. Dar barbatii nostri lumi-nati ar fi se se ingrijesea de tesaurulu acesta, statut de pretiosu, mai multu de catu pana acum'a. Caci intrandu in popor o cultura mai luminata, datinele si moravurile lui se modernizeaza, spiretul seu si-asfa in data unu altu modu de petrecere in momintele de repausu si de liniscese, si astfel povestile se vor atinge din memorie lui mai curundu sau mai tardi. Trebuie se bagam bine de séma cumca traditiunile si povestile poporale li-au nascutu grecilor pre Omeru si pre Esiodii loru. Era dupa ce se rostogolira sutele de ani, si cu trecerea timpurilor se radica cultur'a si civilisatiunea Elinilor, povestile loru s'au stersu din gura poporului, inse pentru aceea nu s'au stinse si din literatur'a nationala, caci Omeru si altii de asemenea pierderea acesta a facu cu nepotintia.

Din Omeru s'au nascutu mai tardi Eochiliu, Sofocle si Euripide, caci densulu de impreuna cu scoplele sale, li-au prestata acelor'a materialulu pentru clasicele loru tragedie, cari sierbira si vor sierbi purure de esemplu stracuite si de modele demne de imitatuit.

Eca pretiul ce l'au traditiunile si povestile poporale privite din punct de vedere literariu! Eca pentru ce dicu ce se se ferescă de

ALBINA.

Prenumeratunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiune. Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde sunu a se adresă si corespondintele, ce pri-veste Redactiunea, administratiunea seu speditură cate vor fi oferante, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii de interes privatul — se respunde cate 7 er. de linie repetitie se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbralul cate 80c. pent una data, se antecipa.

lui Metternich, totusi ne-am insielat a maru daca am crede ca aceasta scola nu mai are astazi aderinti in Austria. Investiturele ei se practica inca si astazi, si spre a ne convinge ajunge se cautam la faptele barbatilor de statu unguri.

Este cunoscutu ca guvernele unguresci de la 1865 pana astazi, adeca guvernele lui Mailatu-Sennyey si celu prezent alui Andrassy, delocu la inaugurarea loru incepura a desvoltata multa istetica (se intrebuintea si bani publici) pentru scopulu d'a incurca pe contrarii seu resistatorii magiarismului, desceptandu in densii felii de felii de banule, ambitiuni si rivalitati ordinarie, sumtiandu-se prin urmare ei de sine unii in contra altor.

Ni aducem a minte cum la inceputul anului 1866 unii romani, cari vor a trece de forte zelosi si dibaci natiunalisti, strigau prin diferite societati ma si prin localitati publice si pe strate in Pest' ca densii au se nemicseca nimbulu cutarui seu cutarui romanu. Se ni insemanu bine: Doria a nemici reputatiea unor barbati, alu caror'a nimbu nu este de catu unu slabu resunetu alu apititatei, devotamentului si sacrificiului puse pe altariu natiunalitatei. Dar densii doriau a nemici, si cine se-i intrebe de motive ori se cerce a-i capacitate candu iritatia loru nu cunosc de catu cumentulu: nemicire, asta era parola acelor pseudo-natiunalistii.

Am observat mai de multe ori cumca uneltirea curindu seu mai tardiu se descarca in capulu ureditorilor ei. Pe regimul lui Eszterhazy-Mailatu-Sennyey l-au trantit chiar urmarile uneltirei lui. Uneltirea bagata mai antau in sinulu nemagiarilor, Sennyey o transplantă curindu in sinulu propriu si ingagi pe Deak, Andrassy, Kemény etc. contra lui Tisza, Ghiczy, Jókay si-i succese a sparge in catva solidaritatea ce domnia in tabera magiara, dar uneltele se prefacuta in faptori si trentira pe Sennyey-Mailatu-Eszterhazy eu cu veri-ce numai nu cu onore.

Acesta este cursulu lucrurilor si astazi sub regimul lui Andrassy. Sa fostu provocat o sfarsire in tabera centrala sub conducerea lui Tisza si Ghiczy. Guvernul in se multiam cu atata si tientindu a lovi stang' a chiar la radecina, incredinti apriatu seu tacendu lui Perczel cunoscutul apostolat in contra lui Kossuth. Urmarea fu tocmai contraria tientei, caci ambele stange si-bagara de sema si se impreunara erasi, se consolidara.

Neci potea fi altintre dupa puternulu tactu manifestatu de Perczel in misiunea sa, si care insufi ingrige chiar

amiciloru guvernului. Am luat cunoștința alta data despre cuvantările lui, din tōte graia o ambicie si amare propria, o patima colosală, densulu voia se intemeieze idololatria propria pe ruinele popularitatii lui Kossuth.

Pentru aceasta procedura opiniunea publica lu desaproba pe Perczel, nu-lu mai vreau neci reunurile de hovedi ci dorescu si tratēza cu generalulu Klapka.

Ce facu deákistii, partita regimului, in fati a acestui pasu gresit? Organele loru aplauda lui Perczel candu barfesce si racnesce a supra lui Kossuth, dar totodata inregistrēza si combaterile si desavuarile ambitiunei lui Perczel precum i le facu contrarii lui. Tōta lumea potrivit unde duce acestu jocu, numai Perczel nu vede caci nu-lu lasa patim'.

Nu tratam acesta causa din punct de partita. Pana nu scimu cum stam cu cestiunea nostra de natiunalitate, nu ne potem tieni de neci o partita magiara, nu potem luă parte pentru regim' neci pentru Perczel, si Kossuthianii nu avem cauza a fi.

Am voit nu mai se aratam ca si deákistii si organele guvernamentali aplauda cutarua pana ce-lu potu intrebuintia unelta buna, la din contra laruca si se lapēda de densulu. Aceasta se numesce pe la noi — diplomacia. Fie de investitura acelor romani cari cu incredere esagerata se lega de cutare partita magiara.

Ce si in catu a potutu suferi nimbulu lui Kossuth? despre acesta, vom vorbi alta data.

Pesta in 1/31 aprilie n.

(y) Dle Redactor! Am ceditu in „Albină“ multe si pre frumose despre desbaterile si luptele domnilor deputati ai nostri asupra §. 8 din Proiectul de lege referitor la ierarhia romana: or.; dar unele desluciri — nu sciu din ce cauza — nu se dedera inca, si pentru aceea se-mi fie iertatu mie a le adauge!

Nam aflatu neci intr'unu locu spusa lamuritu, ca — ce felu de propunere seu combinatii au facutu deputati nostri in loculu propunerei regimului din §. 8?

Intregindu si lamurindu asiē-dara spunu ca dd. deputati ai nostri la propunerea si motivaarea lui Babesiu se unisera intr'acea ca se pretinda simplu stergerea paragrafului §. 8. Aceasta au si pretinsu pretotinde prin sectiuni si emendamentele diferite ce se fecera acelui §. mai prin tōte sectiunile, se fecera dupa propunerile mediocită ale unor magiari de frunte, anume in sectiunea a siesea, carea a servit apoi in cestiunea centrala de regulativ, la propunerea mediocită a lui ministrul de justitia B. Horváth.

pierdiare, mai cu sema astazi; candu avem o inlesnire atatu de mare pentru conservarea loru adeca scrisulu si tiparitulu. Adunati deci, voi cari consentiti cu sirele aceste putiene, adunati traditiunile si povestile, in se adunati-le catu se pot de curundu, ca se nu fie apoi pre tardiu.

Era voi, cei ce aveți darulu si chiamarea de a indemnă si de a inspira sufletele spre devotamentul faptelor maretie si folositore, indreptati-ve ochii vostru catra acelui isvor de frumsenia poetica, catra acea comora, ce jace in gropata, neintrebuintata si neatinse inca, si scoteti-o la lumina, pana ce nu dau peste ea manele furilor, pana ce nu se cufunda in abisulu uitarii. Indreptati-ve privirea vostra catra traditiunile si povestile poporale si cantati-le, si cantati-le! Caci veti afli in ele totulu ce inspira, totulu ce farmeca, totulu ce innalzia sufletul la marire, la frumsenia si la virtutea barbatasesca. — Vetii afli parinti buni, parinti adeverati, cari jertvesc, totulu, pentru ca se-si crește fiii si se faca din ei barbati poterici, barbati cu inime si cu suflete maretie ce se sciu

lupta cu ori si ce pretiu contra furtunilor viitorose, candu li cere chiamarea loru de barbati si de cetateni. Vetii vedeti voinicu, cari den iubire catra detorintele loru si-punu in perichiu vieti si foricarea loru familiară, purcedu in lupta vitegesca contra smeilor si a uriasilor cari li calca si li pustiesou hotarale mosiei strabunesci. Voinici cari pleca in resboiu cu ganadu ca se moara, se traiesca, in se vitegi a loru i face de calca preste lei si preste ba-

Romanii propunerile acestea diferite, si a nume si pe cea finalmente combinata in cestiunea centrala, numai intr'atata le-au salutat cu placere, in catu s'a constatatu printrensele, ca — cestiunile controverse la cari se reduce acelu §, nu sunt de natura de dreptu privat si nu potu fi tratate dupa dispusetiunile dreptului privat si ale procesului civilu.

Cumea multiam-se vor deputati nostri cu emendamentul facutu prin sectiuni si staverita in cestiunea centrala? — nu sciu; pre semne totusi mai multu credu ca — bă, de catu — dă.

Fie-mi iertatu a splica cestiunea precum am intieles-o de la barbatii nostri versati.

Dlu ministru de culte recunoscere legalitatea staveririlor sinodali, incuiintiate de Majestatea sa, dar elu pretinde, ca nu este in stare, nu potrivit asupra si respunderea pentru a decide insusi causele controverse intre romani si serbi, fiindu ca nu se potrivit a causă durere cutarei parti. Daca e asa si daca monarcul si si legalitatea incuiintiea acestu scrupulu alu dlui ministru, atunci — firesc ca dieta si monarcul potu fi chiamati a substitui pe organul competitiv pentru a decide in loculu ministrului; dar — atata si numai atata. Va se dica: in loculu ministrului se potrivit substitui unu altu care-va organu, dar — numai unul, era prooedură trebue se remana cea odata staverita si — prin urmare actele incheiate panacum nu potu fi nemicite, ci trebue se se folosesc ca legali si pe temeiul loru se se faca decisiunea.

Pana in catu respunde schimbarea facuta in cestiunea centrala acestor deduciuni si privintie? — lasu se combine totu omulu cu buna precepere; mie unuia mi se pare dispusetiunea acelui paragrafu acum dupa modificația lui — celu pucinu ambigu si pro leste de splicatu in contra nostra.

Asa si dupa parerea mea nu potrivit corespunde, nu potrivit fi primita. Inse cu cate-va pucinu adaugeri anume cu adaugamintele, ca institutul arbitrilor va avea se fie unul pentru tōte causele, si ca investigatiunile facute pan'acum vor avea a i se substerne si a fi luate de base, era investigatiunile ulterioare vor avea a fi facute totu prim autoritatile politice, — cu acestea — credu ca ar potrivit multum.

Satmare 8/4 1868.

In nr. 135 alu „Albină“ din anulu treceut am descrisu incercarile magiarilor si magiarilor d'a magiarisca beserică si scolă românească de aici. Afacerea s'a desvoltat acum a si mai departe. Cativa rusini magiarisati si — durere — trei romani renegati dedera o petiție la magistratul in care descurcara felu de felu de batjocure si de calumnii a supr'a veneratului nostru protopopu d. Petru Branu, imputandu-i ca latiesc dacoromanismu si ca singuru in Satmare li face opusetiune in contra

magiarisarii, si osura in petitiunea loru ca in scolă si in beserică romana se se introduca limbă magiara precum este dejă in Dorogu.

Magistratul era se incuiintieze cererea daca romanii, in frunte cu spe. d. Georgiu Helyea asesoru la oras, nu protestau cu energie in contra competitiei magistratului. Din asta cauza magistratul naintă petitiunea la ministeriul de culte pe langa recomandarea si partinirea cea mai cordiala, de unde pe calea episcopatului de Gherla s'a trimis la investigatiune r. dd. Coroianu vicariul Selagului, Pavelu vicariul Maramuresului si Sabo protopopul de Baia-Mare. Deputatiunii inso nu i-a succesu a face investigatiune precum doria romani, episcopatul si ministeriul, caci turbatorii n'au voit a se infatisa naintea deputatiunii a motivă cererea loru, ci aflare de bine a face demonstratiuni spargendu ferestele dlui protopop si profanandu santă beserică cu coloare galbenă. Aceasta insulta o sentiesc amaru nu numai romanii din locu ci si cei din juru, caci diu a urmatre fiindu di de tergu poteai vedet pe tieranii nostri catu erau do scandaliti dicendu: asa se batjocoriau besericile romane si in vremea lui Kossuth candu se scolasera ungrui cu bataia a supra romanilor!

Acesta demonstratiune s'a repetat mai de multe ori in septembra naintă de dominea florilor, si desă dlui protopop sucese a prime de 3 demonstranti magiari tocmai candu si-escutau faptul de depositaria si a-i dă in mană capitanul orasinessou, totusi densii sunt eliberati fors de pedepsa, — éca intentiunea magiarilor, ce altintre se vede in fofia loru de aici „Szathmári Közlöny“ ca voindu a se preface omeni culti si desaprobandu demonstratiunile, spun ca densii dorescu cu totii ca Branu se mărgă de aici, asa se amesteca in afacerile noastre besericesci si in cauza personalului iubite noia cu cari denai n'au d'ase, precum n'aveam noi cu preotii magiarilor.

Dar magiarisatorii nu ascundu scopulu loru, de candu cercula pe aici in sunte de esemplare o epistolă oficioasa a magistratului din Dorogu prin care russii si romani, ca stranepotii ai lui Arpad, sunt invitatii a se adună la Dorogu pe 16 I. c. a se sfatui cum s'ar potrivit inainta o discursa gr. cat. magiara.

Din acestea potrivit vedet ori cine ca pusetiunea nostra este critica si cumea nationalitatei romanesca incepe a i se face sila de catra favoritii celor tari, beserică românească — paladiul natiunalitatei — o batjocorescu fora de pedepsa. Episcopia magiara ar fi o lovitura amara pentru romanismu in partile de medianopte ale Ungariei, in Satmare, Ugocia, Selagiu Marmatia etc.

Me dore inim'a, suspinele nu me lasa se continuu, deci finescu: Archiierei romani! fiti parinti ai nostri, mantuiti turm'a vostra!

A-nu

pietri scumpe si cu diamante. Ve veti intalni cu fete frumosi, cari se lupta cu elemintele, cu monstri infioratori, pentru ca se potrivit in petiția de biruintia pre ficele frumose ale domnitorilor pamentului.

Ce se mai dicu despre dina? Aceste flori de frumsenia straordinara, aceste fintie crescute, aceste fice ale diarilor, interesante pentru frumsenia loru rapitor, mariete pentru sublimitatea loru si admirare pentru rolulu celu jocă in lumea eroismului den povesti. Ele faramea pre voinicu nasdravani si pre fete frumosi, decumva acestia le intalnescu pribigindu pre caiile aventurilor loru. Inse densii potu castigă inimile dineloru numai cu pretiul de fapte mari si gloriose, de bravuri voinicesci, alu caror'a scopu este totdeauna inaltu, nobilu si folositoru pentru omenire. Dovedi de putere si de virtute barbatescă suntu pretiul, ce-lu pretindu ficele povestilor loru de la mirii loru, era nu bani si ranguri, caci acestea sunt lucruri de valoare marginita si trecatorice.

Dinele sunt florile cele mai scumpe, ornamentele cele mai pretiose, cari straluesc cu numele de invingere ale voinicilor vitegi. Ele nu traiesc in lumea de tōte dilele, ci intr'o lume mai curata, precum este si firea loru. Palatul loru de-o mandrie rara se afla prin codrii cu frunze de auru, incunjurate de lauri si de isvoră limpede ca néu'a din demantele serine ale primaverii. Isvorale loru sunt de două feluri, din unele isvoră spuma frumosă, marirea si virtutea natiunala.

Dara ce potu vorbi eu mai departe despre margaritele aceste din Marea povestilor? Cautati-le si le veti afla si ve veti incredintia despre adeverul acesta! Éta ce campu frumosu ve asculta, ve chiama, si ve cere concursul vostru, poetilor romani! Esploatați-lu si scoteti din ele comorile inmoritate, scoteti din comori aurulu, pietrele scumpe si diamante, si urditi din ele o cununa stralucita pentru mamă voastră, pentru natiune! Si resplata voastră cea mai mare va fi mangaerea si multa mirica, ce o veti senti, preumblandu-ve pre nese campii atatu de incantatore, ce produc o fericire nespresa in sufletele ce iubesc frumsenia, marirea si virtutea natiunala.

Viena in 12 priere 1868.

V. Bumbacu.

Romania.

Camer'a deputatilor.

Siedint'a de la 24 martiu v.

Se cetește și primul proiect propus de cămeră se năiba concediu de catu pana la 20 aprilie.

A. Georgiu interpellă ministeriul că de ce nu s'a formatu inca gard'a națională în Iasi, pre cindu altă orasie mai mici o au dejă?

Gusti ministrului cultelor dă de cauza că conscrierile nu sunt inca gata.

Ioan Brateanu ministrul de interne:

Cestiunea ié unu altu caracteriu. Potu dice că D. Gheorghiu o compromite. Eu l'am rugat să renuncie la această interpellare. Dacă a stăruiu, să acăsta stăruința m'a facută a cugată.

Mi-am cerută mie insu-mi socotela de motivul ce-lu indemna pe dsa a stăruș atatu de multu, fară a fi vre o necesitate absolută. Si nu puteam neci de cum intielege. Dar cindu l'am auditu vorbindu m'am credută în dreptu se diou că compromite gard'a națională a Iasiloru, fiind că mi-am adus amintă că dsa este unul din propuitorii proiectului de lege contra Israelitilor. Am declarat de multu si că ministru si că simplu deputat că există în tiéra nostra unu reu economic: navalirea vagabondilor straini si mai cu deosebire a vagabondilor Israeliti cari sunt in mai mare număr, căci fiind persecutati în tōtē tierile vecine, ei au navalită la noi, fară nici o stăvila. Caua a fostu mai alesu că tierile noastre n'au avutu pan'acum unu guvern stabilu si că această stare anormală au profitat vagabondii straini spre a navalită in România. Astfel si Israelitii cari, cum am disu, erau persecutati în tōtē tierile straini, gasiau la noi sub autoritatea jurisdicțiunii straini, o mare protecție. Pe de o parte toleranța traditională a Romanilor, era pe d'altă protecția consulatelor, căci scă că israelitii in puterea acestei jurisdicțiuni s'au sustrasu chiar de la recrutare; si in fine neglijintă guvernatorii cari se schimbă pe tōtē dilele, au facută se navalăscă in România unu numeru asiā de însemnatu de Israeliti si mai alesu de vagabondi in catu au devenit unu reu economic si au incepută se ingrijescăti. Negrescu, d-lor, o tiéra, unu Statu are dreptul să iē tōtē mesurile legale si umane ca să scape de o nevoie (aplaus), ca se remedieze unui reu moral si materiale.

Dar este de parte de la acestu dreptu pana la proiectul unor legi cari se dee dreptu tuturogu, nu numai inimicilor — si care Statu, care omu n'are inimici — dar care se faca pe toti a se revoltă, a ne acușă, a ne condamnă, ba chiar si a pune pe amicii nostri cei mai buni in cestiunea d'a nu pută dice nemica, d'ai pune in imposibilitate de a ne aperă. Astadi, d-lor, e o reprobată in tōtē Europa, nu numai de la inimicii, dar chiar si de la amicii contra unei măsuri propuse aici si care nu e conformă tradiției noastre nationale (aplaus). Dacă guvernul n'a disu nemica pana astăzi in această cestiune, cauă este că am credută că prin influență noastră particulară, vom isbuti a face se se retraga acea proiect.

Am sperat mai alesu căci am vediutu in capulu acelu proiectu subscrissu po presiedintele acestei Camere, care trebuia se intelégă că Presiedintele trebuia se fie reprezentant alu Adunarii, si că semnatul să va dă dreptu se dica că si majoritatea Camerei si guvernul sunt pentru acelu proiectu, si prin urmare că e expresiunea oficială a nației întregă. Astfel va judeca Europa si tōtē lumea se va revoltă contra noastră. Acelu proiect a datu dreptu tuturor puterilor, garanti si negaranti, se protesteze; căci in elu sunt lucruri contrarie simțimintelor lumii civilisate intrege. Intrebă inco data, in ce cestiunea ne-a pusu pe noi subscrissu acelu proiect? daca Cameră, daca tiéra, cari vedu si simtu reclame de cari suferim si cu tōtē astea sunt convinsu că recunoscu si vor recunoscă că proiectul acelă, in multe parti ale sale, are nicio dispozită cari nu sunt umane, nu sunt românescă, ce trebue se faca cea-lalta lume civilisată care ne judeca de de parte?

Au șré dd. propunatorii convictiunea că naționa va primi acelu proiect in totalitatea sa? Nu! Eu sunt securu că naționa lu va respinge. (Da! da! — Aplaus). Puteti fi siguri că majoritatea onor. Cameră, guvernul si naționa vor luă măsuri spre a pune la adaptă interesele sale legitime contra vagabondilor, fia straini, fia Israelitii, fia de ori-ce naționi. Dar ea nu poate primi măsuri ca cele propuse. Vedeti cestiunea grea ce se face Adunarii!

Dacă vor veni protestari, si daca Adunarea va respinge, acelu proiectu, Europa întrăga va se dica că Cameră antau a primitu acestu proiect, (si acă mai cu săma fiindu că veziutu po Presiedintele ei subscrissu) dar că infatișa amenintărilor Europei noi ne-am smetru, ne-am umilitu in facă vointie din afara si d'aceea in urma nu l'am primitu. Ne punctu astu-fel in cestiunea său d'a primi o lege care in unele parti ale sale este barbara, care ne transpōrtă in veacurile de medilociu si prin urmare face naționa întrăga solidara de densă; său d'a o respinge dar a se pută dice că suntemu lasi, că simțimintele noastre sunt altele dar că in facă amenintărilor Europei ne-am plecatu capulu....

Ve intrebă acum, daca am venită noi astăzi, după proiectul d-lui Georgiu, si fară nici chiaru mediloarea Municipalitatii de Iasi, si i-am dă gardă națională, n'ar dice ore inimicilor tieri indată, — ai precum dejă s'a si disu, — că guvernul consumindu la această, are alte scopuri, că este intielesu nu mai scimă cu cine? Scită, d-lor, că in România n'a fostu unu singur bulgaru inarmat, si cu tōtē acestea Europea întrăga, numai după o simplă scrisoare pornita d'aci si după o simplă interpellare a unui deputat, Europa totă, diou, a afirmată că tiéra e coplesita de bande bulgare conduse de muscali si că suntemu in alianță cu Rusia ca se derimănu imperiul Turcescu. Ce se va dice cindu după ce s'a presintat unu asiā proiect de lege, se va vedea că unul din subscrissu lui cere gard'a orasiană in Iasi si noi o dăm indată? Ne sperat că la momentul firulu electric ar bate, cerendu-se ajutoriul Europei, pentru că sume de evrei sunt amenintati d'a fi masacrati. Si aci, d-lor, vor avea pe ce se se tăiesă, căci urdiel' este, daca s'a tiesutu fară urdiel' cu catu mai vertosu o vor pută face acum! Mai alătă-ieri s'a disu aci si s'a depesiatu in strainetate c'am datu ordine a scăde pe toti Poloni din tiéra, că temnitile noastre stau pline de acesti individi, si că am devenită instrumente rusesci. Si cu tōtē astă cinea nu scie că Poloni n'au fostu nici decum superati, că se bucură d'o deplina linisice si ospitalitate in tiéra noastră? Vedeti, că pe fia-care di vine cate o inventiune nouă. Anulu trecutu se luase o simplă măsura politiană in privința vagabondilor si ce sgomotu s'a facută si cate dificultăti n'am intîmpinat? Am publicat statistică de vagabondii expulzati; erau toti vre 1000, din cari mai bine de 800 Romani de peste granită, vre 160 straini de diferite naționalități, si numai vre 20 evrei. Ei bine, din cauă modului cum s'a presintat cestiunea in afara, din partea unor, din cauă esagerațiunilor altor, am fostu acușati de persecuții religiose, de infamie. Ce va fi șré acum cindu se vede unu proiect de lege ce propune nesecă dispozită, cari d'ar fi execuțate, ar revoltă chiaru pe acel domni cari l'a subscrissu. Avemu, d-lor, avemu cu totii dorintă a dă satisfacție intereselor noastre naționale, inse prin măsuri de acele ce sunt admise de tierile civilizate. Eu unul, d-lor, rog in numele intereselor si a onorei naționale, a solidarității umane, pe subscrissu acelu proiect a-lu retrage, căci altu-fel ar respune naționa, primindu-lu a fi tratata de barbara si respingendu-lu după protestările straine ce ar pută veni pana la discutarea lui a fi umilită. Li rogut se aiba incredere in majoritatea Camerei si se nu credea că numai dumnașilor veghiéza asupra intereselor celor mai naționale, si se fie securu că vom ajungeca prin măsuri intelepte, umane si inspirate de dreptate a scăpă naționa de ori-ce cangrena, de cea-lalta lume civilisată care ne judeca de de parte?

Asta-dă suntemu stepani de noi, se fumaturi, se nu ne espunem la reprobari său la umilință si ridiculu. (Aplaus).

I. Codrescu: Naintă de tōtē voi face marturisire: Eu sum unul din cei ce au subscrissu proiectul lege in cestiunea ovreilor, si cu totii eram pregătit la tōtē calumniele si insultele ce va se le arunce strainetatea a supra-ne.

Nimene nu poate tagadău că această cestiune a evreilor a devenit in tiéra noastră o cestiune de viață națională. Dacă si d-v. ati fi avutu ocazie a vedea poporul Român, cum este decimat, cum este adus la temnitile seraciei prin lacomia evreiescă; daca ati privi fețele cele mai frumosă, floră satelor noastre, cooptate prin mescesugurile evreiescă si transportate cu sutele spre a fi speculate, pana in lanțurile cele mai departate ale Asiei mici, si pară in Egiptu! (Aplaus). Dacă ati voi se vedeti pe junii nostrii sateni, chiaru din copilarie ade-

minți si condusi din ticalosie in ticalosie, pana ce e cuprinsu trupulu loru si imbubatul de beutură otravitoare a evreului (aplaus) ajungu astu-fel in stare de fantome (aplaus). Dacă ati voi se vedeti tergorile noastre degenerându din di in di, si sevedeti pe acea frumosă poporatiune care era odată in munții Moldovei, devenindu pe fiecare de mai multu o poporatiune garbova si urcătoare, care nu poate inspiră de catu milă si desgustul (aplaus). Ei bine, d-lor, desfășu pe ori-ce, care vediudu tōtē aceste ar pută se nu strige indată: Naționa a căstă a trebue scăpată de această plăga! Cestiunea evreilor in această tiéra trebue regulată!

Acestă este d-lor, sentimentul care ne-a facută si pe noi de-a luă inițiativă in această cestiune; — Am voită, d-lor, se chiamău atentiu reprezentantilor nației.

Dar ni s'a pusu înainte o dilemă este acăstă: său proiectul va fi respinsu de această onor. Camera, si atunci vom trece de lasi, — căci se va dice că proiectul s'au respinsu in față unor amenintări, — său vom primi proiectul si atunci va fi ..... potopulu!

D. ministrul de interne: Barbari.

D. I. Codrescu: A! atunci vom trece de barbari!

Dloru, cindu se constată in tiéra că există unu reu atatu de mare, credut că cea antașă detoria a reprezentanței naționale este se propuna unu remediu șré care; si am credut că indeplinim detoria, luandu indrasnăla a chiamă atenția d-stră asupra acestui punctu.

Daru d-lor, de la unu asemenea faptu pana la dilemă care ni-a pus'o înainte onor. d. ministrul din lanțu, eu credut că este de parte. O cestiune, cum este la noi căstă a ovreilor nu e o cestiune de acele care se transmădă imediat; recunoscă căstă cu deplinătate; si trebuie se convenim cu toti că căstă este o cestiune care are nevoie de multu studiu, de multă cugătare si de multe combinații.

Credut d-lor, că ori-ce discuție trebuie se fia rezervată atunci cindu proiectul de lege va veni la ordinea dilei, cindu speru că veti permite propunatorilor lui a ve aretă tōtē argumintele, tōtē motivele ce i-au impinsu a luce.

D. ministrul de interne: D-lor onor. d. Codrescu a incepută se dica că soia ca prin infatizarea proiectului are se-si atraga tōtē calomniele că va se revolte lumea contra lui, in adeveru e fără eroicu cindu cineva si ie curajiu se facă ceva, avendu convingerea că va atra ge asupra-si blastemelă lumii intregi, dar nu e eroicu, nu e curajiu, cindu face unu lucru, in urmă caruia soia că va atra ge acele blasteme asupra nației sale, (aplaus).

Am primi proiectul nu de la adversarii ci de la amicii nostri, de la acei straini, care au luptat pentru cauă Romania si cu mai multă desinteresare, chiaru de catu multi Romani, aceia ni scriu in tōtē dilele că dispozită, acestea sunt in contra intereselor noastre naționale, o aceste măsuri nu se potu justifică sub nici unu punctu de vedere. D. Codrescu ni-a facută descripția unor populări, cari corupte de israelitii au ajunsu într-o stare vrednică de plansu. Si eu am străbatutu Romania, si am vediută tōtē acele reale, si am luat măsuri, înainte de a vedea unu singur protestu din partea d-lui Codrescu său a altor. Cindu am incepută eu a luă măsuri, pucini din acei eroi de adi se interesaseră macar de a cunoșce acele nevoi; pucini simiseră, pucini se facuseră martirii acelor nevoi; si multi potă au spălatu cestiunea dar pucini au facută sacrificie (aplaus) pentru acele nevoi. Eu, anulu trecutu in față a protestarilor contra celor ce anu amu facută ...

O voce din dréptă. Nimicu!

D. ministrul de interne. N'am facută nimicu, fiind că ati luat acea nevoie, si v'ati servită cu deșă ca de o arma politică; n'ati fostu impinsi de sentimientul acelă de a tamadui unu reu, ci de alte cugătări.

D. Codrescu va spusu că cestiunea această nu este din acelă cari se potu tamadui într-o singură di. In adeveru o rana care o suferă o naționă de secol nu se poate vindecă într-o di. De ce, d-lor, d-vă strigătă astăzi cu ată focu, n'ati venită cindu ati vediută că eu ca ministru am datu două trei circulare contra vagabondilor si circulare basate pe legile tierii noastre, si ale tutoru tierilor, si cindu ati audiu protestările facute in strainetate in contra acelei măsuri, de ce diou, nu ati venită se radicati glasul si se sustineti guvernului?

S'a mai disu că e presu din afara a-

supra ministeriului, presu asiā de mare, in catu pe mine mai cu deosebire m'a pusu in tristă necesitate se vinu se facu nu numai unu pasu inapoi, dar se facu si o lasitate, fiind că ar fi o lasitate din parte-mi a atacă o lucrare pe care n'asiu crede-o in adeveru vămatore Statului Romanu. Dar onor. d-nu Codrescu, care m'a credut capabilu d'a face o lasitate, trebuia se aiba perlu albu ca mine, trebuia se fie suferită ani întregi in puscările Europei, si pe urma se vina se dica că sunt capabilu de unu asemenea actu, (aplaus). Nu, d-lor, n'a fostu infamia, n'a fostu lasitate. N'am venită sub presuinea cutarei său cutarei puteri se ve facu această rugătine. Astăzi nu se mai spendiura nimine, astăzi nu mai e curajiu a resiste puterii straine. Am facut'o pentru că sum îngrăditu de viitorul tinerului nostru Statu, pentru că astăzi chiar Statele cele mai mari, cele mai puterice, sunt legate cu societățile globului umanu, au o solidaritate intre densele si nu poate o naționă se trăiescă, fiind reprobată de tōtē lumea, punându-se afară din societatea umană. O naționă nu se ucide numai prin tunu si baioneta, dar si prin reprobată generale, si eu ve declaru că nu voi avea nici o data curajiu se espunu naționa mea la reprobată neamului omenescu întregu, (aplaus).

A. Georgiu. Sustiene proiectul si cere ca in desbatere se fie emendată său combatută.

Se propune si votă urmatore formula: „Cameră unindu-se cu opinionele emise de d. ministrul din lanțu cu ocazia interpellării de fată, trece la ordinea dilei”.

Cameră continuă afacerile finanțiere.

Estrusu din Romanul.”

Publicație.

Prin care subsemnată reprezentanță comunala din Zorlentiul-Mare in comitatul Crasovii, aduce la placuța cunoștință cumca antaiul tergo care prin nătul ministeri r. u. de comerț s'a concesu a se tienă in sus dină comuna la 24 aprilie calendarul nou, era cele lată precum la 24 iunie alu doile, si in 24 noiembrie alu treile, tergori anuale (marți) era de septembra după 24 aprilie in tōtē septembra luna se va tienă, la care onoratul publicu datoriu de a ceroctă cu onore se invita.

Zorlentiul-Mare 31 martiu 1868.

[3—3] Antistă comunala.

Cursurile din 15 aprilie, 1868 n. sér'a.

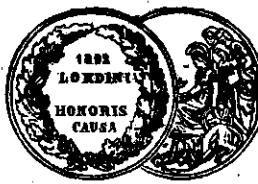
(după aratare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	53.60	53.80
" contribuționali	57.30	57.40
" nouă in argint	68.50	69.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	75.50	76.50
Cele naționale cu 5% (jan.)	62.50	62.70
" metalice cu 5%	66. —	56.25
" maiu-nov.	57.15	57.35
" 41 1/4%	50.75	51. —
" 4%	45. —	45.50
" 3%	38.75	34.25
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	83.30	83.50
" " 1860 1/2 in cele intrege	81.70	81.80
" " 1/2 separată		

Seidlitz-Pulver

de
M O L L.

Depositulu centralu de trimitere: Apotec'a la „Storch“ in Vien'a.

Spre luare a minte. Pe fie-care scatula de Seidlitz-Pulver d'alu meu si pe fie-care din hartiele ce invelesc dos'a este oficialminte imprimata a mea marca de precautiune.

Pretiul unei scatule orig. sigilate e 1 fl. 25 cr. Indrumare in tota limbela.

Acest pulbere ocupa fara indoiela antaiul rangu intre tota medicamintele pana acu cunoscute de casa, prin actiunea lui straordinaria, dovedita in tare multe casuri; precum multe mii de scrisori de recunoștință ce le avem din tota partile a marii imperatiști adveresecu că s'au folositu contra incuierei, nemistuirei si a oparii, mai departe contra gârciloru, bôlelor de rerunchi, de nervi, palpitarii inimiei, durerii nervoase de capu, congestiunei de sange, afectiunilor artritice a membrilor, in fine contra inclinatiunei spre isteria, ipocondria,

a gretiei s. a. si a efepituitu vindecare durabila.

Se asta depozite in București: la I. Martinovici, la F. Ovessa; in Botosani: la I. Schmelz, apotec. in Galati: la apotecarii M. Curtovich si I. A. Cikovsky, la apotec'a de curte; in Giurgevo: la M. G. Binder; in Ibraile: la apotecarii S. R. Petsalis si Dr. C. C. Hepites; in Iasi: la A. Jassinski; in Buscineu: la J. Mohos. — Prin firmele de susu se poate incas procură

Adeveratu oleu de ficatu de chitu.

(Dorsch-Leberthran-Oel).

Soiul celu mai curat si folositoriu de untura medicinala din muntii Norvegiei. Fie-care butelia, pentru a se deosebi de alte soiuri de unsori din ficatu, este provedita ca marc'a mea de precautiune.

Pretiul unei butelie intregi, cu indrumare 1 fl. 80 cr.; o 1/2 de butelia 1 fl. v. a. Adeveratul oleu de ficatu de chitu se folosescu cu celu mai bunu rezultat la bôle de peptu si de plamani, la srofule si rachitis. Vindecarea cele mai invecite bôle reumatice si de podagra, precum si esanteme.

Acestu soiu carele este mai curat si folositoriu intre tota oleurile de ficatu se castiga prin cea mai ingrijitora adunare si alegore de chiti (dorschfisch), inse fara nici unu feliu de procesu chimicu „de ora-ce fluiditatea din stiol'a originala se asta in tocmai in acea stare primitiva, ne-slabita, precum a esitui nemedilicatu din man'a naturei.“

14 4-12

A. Moll, apotecariu si fabricant de produse chimice in Vien'a.

Odontine (pasta de dinti) in ti-ga de porcelan cate cu 84 cr. La 1 ducina 20% scadere. Aceste pasta este medilocul celu mai eminentu pentru curatirea dintilor, pentru a parăsi denti senatosi si forte albi, pentru a delatură petr'a de dinti in modu nestri-catosi si fara dureri, pentru a intari giangi si a scuti de sangerare si de clatinare.

Elixir Balsamique (balsam de dinti si de gura) aprobatu prin mai de medilociu celu mai eminentu pentru curatirea gurei, improprietatea respirarii, si pentru a tien de dintii si gingii sanatosi si curati, este a se folosi mai vertosu dupa gustare. Una flaconu 70 cr. la 1 duc. 20%.

Algontine (apa de dinti care incéta momentanu dorerea) Unicul medilocu recomoscetu pana acu contra chinurilor durerii de dinti, are sucesu momentanu si nu contiene substante spirituoze, tari si acré, o pot folosi si copiii. In sticla cu 35 cr. si cu 70 cr. La 1 duc. 20%.

Buchpfaster. Se recomanda la surupaturi la barbati, pregetati si recomandat de dr. Krusi, medicu practicu pentru cei surupati, in Basel. In scatula den plumbu, cu descriere 4 fl. v. a.

Cachou aromatisé pentru a perde miroslu reu din gura dupa fumare, dupa mancare, dupa beutura, precum: vinu, bere, s. a. neincuniguratu de lipsa candu se facu visite mai alese, la teatrul, baluri s. a. Cachou se compune din plante curate ce corespundu deplinu sanatati, este preservative contra ruinarii dintilor, contra durerii de dinti. De cate ori se folosescu se sparge in dinti o pilula, prin ce se perde miroslu reu. In scatule cate 70 cr.

Olu de peru, de Chinarinden pentru indesirea perului si pentru intarirea radacinei lui. O sticla 70 cr. 20% la duc.

Dorsch-Leberthran adeveratu, oleu, medilocu celu mai eminentu la tota bôle de peptu si de plamani, recomoscetu de qualitate eminenta si de gustu bunu. O butelia cu 1 ori cu 2 fl. v. a. La o ducina de butelie 25% se scadu.

Eau antéphérique. Acesta apa pregatita din plante este unu medilocu reprobatu de ani pentru intinerirea, infumsetiarea si tocnierea pelii si pentru perderea tota a tuturor soiurilor de fluorescente, precum rapi, linte, besucite s. a. Una flaconu 1 fl. 1 duc. 9 fl.

Franzbranntwein o sticla cu 1 fl. 50 si cu 80 cr.

Balsam pentru degeraturi in tigai cu cate 50 cr. v. a. alina catu se poate mai intre dorere si vindecchia si degeraturi vecchi, prin recomandatia de mai multi ani si a agonisit multumire generala ca unu medilocu recomandabilu.

Tinctura de dinti de Max Florian Schmidt, med. dr. si profesor, alina dorerea, intaresce si este antiscorbuta. Acesta tinctura facuta dupa receptul original se folosescu tare multu, de 1/2 de secusa, cu resultata eminentu, precum pentru a alini cu grada dorerea de dinti asi si ca apa intaritora de gura; tinctura are 2 preferinti mari, ea este tare folositu si pentru estimatii ei face ca tota cele latte iluiditatii pentru dinti se se delature. Se capeta originala in sticlitie cu 40 cr. la 1 duc. 25% scad.

Anodyne Neklace Childrens Theeth margica angela de dinti pentru a le puna la copii, ele conserva dintii. Pretiul 2 fl. la duc. 25%.

Wurm-Tabletten de dr. Callond- Acestea sunt unu medilocu securu contra vermilioru, au unu gustu tare bunu, si pentru ace'a baftaliloru se potu d' in jocu. In scatule aretarea cum se se folosescu, 40 cr. la 1 duc. 20% scad.

Pastilles digestives de Billin (turtitie pentru mistuire, de Billin.) Pastilele de Billin produse din renumit'u fontana altu Billinu contine tota particulele consumatorie din acesta apa minerala. Sunt de recomandat candu se oparesce, la garciu in stomacu, candu se umbla pantecete, si candu stom. nu poate mistui, candu se manca ori se bepe mesta, candu se rigase, la cataru croniu in stomacu, candu se folosescu ape minerale atoni'a stomacului si canalul matului, la ipocondria si isteria. Pretiul: scat. 70 cr.

Sapunu aromaticu, medicinalu, de plante din munti. O bucate 40 cr. la 1 duc. 20%.

C. r. priv. Tannochinin-Pomade. Medilocu celu meu buna si siguru pentru crescerea perului, dupa folosire de 8-10 dle's a delaturat de siguri si durabilu caderea perului, sa ajutoratu crescerea perului, sustine perului moli si cu luciu in colora-i naturala si impiedca a se face metritia. Este recomandata de multe autoritati in medicina si fie-cine poate eti epistole de recunoștință. O dosa ajunge pentru 3 luni, pretiul 2 fl.

Pate pectorale de apotecariu Georg in Fran-cl'a. — Tablete pentru peptu contra catarului, tusei, reguselii. O scatula 70 cr. La 1 duc. 25%.

Untura pentru gusia (pe sem'a celor gusiasi) in sticlitie a 40 cr.

Pastilles de chocolat ferruginen. Ciocolata pentru imbunirea sangelui si contra galbinarii. O scatula 90 cr.

Balsam pentru rani si stomacu ung. de See-hofer in sticla 40 cr.

Pulbere universale de mancare de dr. Gölis, pana acu neajunsu in efectul seu in privint'a mistuirii, a curatirei sangelui, a nutririi si intarirei corporul. Devine, folosindu-lu in fie-care di (de 2 ori), ca medicina pentru multe patime dintre cele mai asupratoise, precum neamistuirea, arderea cu fertura, inchiusatura matelor, intenirea matelor, slabirea membrelor, hemoroide de totu felul, scrofula, gusia, galbinarea, totu felul de pete cronice, cangrena, dorere periodica de capu, dentru boala de veru si de petra, flegma; e unicul medilocu radical pentru artritis cronica inademnat si pentru tuberculosa. La cura de apa minerala face servicie eminente nainte catu si pana catu de reza cura si dupa cura. O scatula mare 1 fl. 26 cr., una mica 84 cr.

Medilocu francesu, fluidu pentru a vapsi perulu, pentru a vapsi cu elu peru de totu felul in negru, brunetu, blondina, in 10 minute si durabilu, efectu-lu este cunoscutu pretutindene, in catu nu face trebuința a-lu mai laudá. Una aparatu, ad. 2 perli si doue scase, 50 cr. Una flaconu 2 fl. v. a.

Bartha-Stangenpomade care posiede cele mai eminente insusiri de la pomada de susu, serveasca pentru a asetură pe timpu indelungat crescerea perului, pana candu acu prima influinta pomada va fi de ajunsu coloratu. Acesta pomada se poate folosi si ca pomada eminenta si neintrecuta de barba. Costa 60 cr.

13 2-6

Orarie eminente si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

avutu, renumit u de multi ani,

M. H E R Z.

orologiaru orasianescu

Viena, Stephansplatz nr. 6

in dosulu curtei lui Zwettli ofera jalu seu depositu mare de totu felul de orarie, bine regulate cu garantia pe unu anu, ou pretiul curentu. Pentru fie-care orarie regulata se da garantia in scriu.

Orarie portative de Genf

cualitatea cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,

de argintu:	fl.	Cylinder, auru nr. 3, 8 rub.	30—36	cu sticle cristaline 42—45
unu Cylinder cu 4 rub.	10—12	Anker cu 15 rub.	37—40	cu 2 fedele, 8 rubini 45—48
" cu rub. d'auru d-sar.	13—14	" mai fine, fed. d'aur	46—60	email. ou diamante 58—65
Cylinder cu 8 rubini	15—17	" cu 2 fedele	55—58	Anker 45—48
" cu doue fedele	15—17	" cu fedelu aurit 65, 70,	70—80	" cu sticle crist. 56—60
" cu sticle cristale	15—17	80, 90, 100	120	" en 2 fed. 54—56
Anker cu 15 rub.	16—19	" sticla crist. fed. d'aur.	60—75	" email. cu diam. 70—80
" mai fine cu fed. de arg.	20—23	Remontoirs fed. d'auru	100—130	Monograme si insenme se facu forte
" cu doue fedele	18—22	" cu 2 fedele	130—180	afara d'acestea se asta ori
" mai fine	24—28			ce felu de soi de orarie. — Orarie de
" engl. cu sticle cristalina	19—25			argintu se aurescu pentru fl. 1—150
Orarie Anker de armia, f. dup.	24—26			Monograme si insenme se facu forte
Anker Remontoir, fine se rat-				efitnu. — Se asta orarie de auru
dica la urechin	28—30			d'argintu se asta insenme unguresci.
" cu 2 fed.	35—40			Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.
Remontoirs sticle cristal.	30—36			Alarmatoriu cu orariu, cari a-
Anker Remontoira de armia	38—45			prindu si luminarescandu alarmeza, 9 fl.

Asara d'acestea se asta orarie de auru

ce felu de soi de orarie. — Orarie de

argintu se aurescu pentru fl. 1—150

Monograme si insenme se facu forte

efitnu. — Se asta orarie de auru

d'argintu se asta insenme unguresci.

Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.

Alarmatoriu cu orariu, cari a-

prindu si luminarescandu alarmeza, 9 fl.

Alarmatoriu pentru siguritate, pre-

gatitua se asta insenme se facu forte

efitnu. — Se asta orarie de auru

d'argintu se asta insenme unguresci.

Trimiti-mi-se pretiul ori ca se primescu in schimb si pretiurile cele mai inalte.

Trimiti-mi-se pretiul ori ca se primescu in urma de la posta, trimitu si in strainetate orarie, pentru a

lege, si pentru cele ce nu se tiene trimitu banii indata pe posta.

8 7—24

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Pendeluhr) fabricate proprie

eu garantia pe doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.

" totu la a 8. di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.

" se bata la ora si la 1/2, 30, 33, 35 fl.

Reparaturile se facu catu mai bine; insarcinari din strainetate se efepituitu cu cea mai mare punctualitate trimisiu se competitinti'a antecipativa, ori posticipentu se de la posta; ce nu convine se primescu in schimb.

Orarie, auru si argintu se primescu in schimb si pretiurile cele mai inalte.

Trimiti-mi-se pretiul ori ca se primescu in schimb si pretiurile cele mai inalte.

Trimiti-mi-se pretiul ori ca se primescu in strainetate orarie, pentru a

lege, si pentru cele ce nu se tiene trimitu banii indata pe posta.

8 7—24

Unicul